

Yttrande

2020-01-10

Ärende nr 2.1.9

Yttrande angående – Förändring av riksnorm försörjningsstöd 2020

Hög invandring med fri tillgång till generösa bidrag har ett tydligt samband med utanförskap och segregation. En alltför generös bidragspolitik utan krav på motprestation tär på tilliten och tryggheten i ett samhälle. I utanförskapsområden där få arbetar tar de kriminella gängen ofta över. Socialbidragen äter upp pengar som borde varit ämnade för skola, vård och omsorg.

Idag har kommunen en stor invandringsnivå från länder med mycket lägre utbildningsnivå än den arbetsmarknaden efterfrågar. Arbetslösheten ökar och därmed även belastningen på det sociala skyddsnätet. Vi ser en framtida fördubbling av statens kostnader för grundskyddet i pensionssystemet. Idag är dessa kostnader ca 43 miljarder. Pensionsmyndighetens prognos visar att kostnaden fram till 2060 förväntas bli ca 86 miljarder.

Enligt tankesmedjan Timro är Sverige i topp när det kommer till att spendera arbetsmarknadspolitiska medel som procent av BNP på anställningssubventioner. På fyra år har anslagen till subventionerade jobb ökat med en miljard kronor. Enbart fem procent av de nyanlända lyckas etablera sig på arbetsmarknaden och endast var tjugonde har en anställning utan subvention. I relation till insatserna är detta en veritabel katastrof.

Dagens bidragspolitik är ett hån mot alla de som anstränger sig och arbetar på riktigt. En familj i storgöteborg med fyra barn kan få upp till 33 000 i månaden i försörjningsstöd. Om en av dessa föräldrar tar ett s.k. enklare jobb, minskar familjens totala inkomst (lön och bidrag). Om båda föräldrarna arbetar heltid, leder detta till en marginell inkomstökning enligt riksdagens utredningstjänst.

Regeringen räknar med att socialbidragen ökar med ca 14 procent de kommande åren. Detta är en ohållbar situation, där människor inte finner någon anledning att komma ut i arbetslivet p.g.a. ett alltför generöst bidragssystem och lågt ställda förväntningar. Det ska löna sig att vilja arbeta på riktigt. Det är hög tid för ett bidragstak och rimliga förslag på mer reglerade försörjningsstöd.

Sverigedemokraterna har tidigt förutspått problemen och vi har yrkat på förberedelseskolor där de nyanlända först och främst ska lära sig svenska, svenska och svenska. Ett gemensamt språk är alltid den mest effektiva nyckeln till integration och arbeten. Vi föreslog även ett reglerat bankkort avsett för försörjningsstöd, för att komma till bukt med bidrag som går till saker det inte är ämnat för.

Dessa och flera andra väl genomarbetade och lösningsorienterade förslag har övriga partier blundat för och kontinuerligt avslagit. Varför sätts egen politisk vinning före en hållbar välfärd?

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2019-11-20

Diarienummer 1302/19

Handläggare

Kaj Larsson

Telefon: 031-3680160

E-post: Kaj.Larsson@stadshuset.goteborg.se

Förändring av riksnorm försörjningsstöd 2020

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Riksnorm för beräkning av försörjningsstöd och riktmärken för boendekostnader för år 2020 i enlighet med bilaga 1-4 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande godkänns.

Sammanfattning

Regeringens årliga beslut om ändringar av riksnormen innebär för 2020 att riksnormen räknas upp med 1,9 %. Med en uppräknings av samtliga kostnader med 2% beräknas stadens kostnader öka med cirka 18 000 tkr för 2020. Detta överensstämmer med den beskrivning som stadsledningskontoret lämnade i budgetförutsättningarna för 2020 och medför därför inga tillkommande kostnader i förhållande till det

En sedvanlig justering av riktvärdena som avser kostnader utanför riksnormen i form av höjda boendekostnader behöver också fastställas. Göteborgs Stad har sedan tidigare beslutat använda Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittskostnad för Storgöteborg som vägledning för skälig boendekostnad.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Normhöjningen för 2020 innebär 1,9 procent för de personliga och gemensamma hushållskostnaderna. Tidigare års hyreshöjningar har varit cirka 2% per år och en bedömning är att kommande hyreshöjning hamnar på ungefär samma nivå. Även försäkringskassans uppräknings av den genomsnittliga boendekostnaden påverkar kostnaderna för försörjningsstödet. Sammantaget innebär en 2% ökning av försörjningsstödet samlade kostnader en ökning med cirka 18 000 tkr för 2020. Detta överensstämmer med den beskrivning som stadsledningskontoret lämnade i budgetförutsättningarna för 2020 och medför därför inga tillkommande kostnader i förhållande till det.

Genom att följa indexuppräkningsarna enligt ovan förändras inte de ekonomiska förutsättningarna för de invånare som är beroende av försörjningsstöd.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Normhöjningen och därmed en indexuppräkning innebär att barn och unga har samma möjligheter till en skälig livsnivå som tidigare år. Förändringen av riksnormen varken stärker eller försämrar stadens mångfaldsarbete. Förändringen av riksnormen ändrar inte förutsättningarna för de som är beroende av försörjningsstöd för sin försörjning då höjningen är baserad på en indexhöjning.

Bilagor

1. Försäkringskassans genomsnittliga boendekostnader/per månad år 2020 respektive år 2019
2. Riksnormen för försörjningsstöd 2020
3. Norm för lägre försörjningsstöd 2020
4. Försäkringskassans författningssamling ISSN 1652-8735

Ärendet

Fastställande av riksnorm avseende försörjningsstöd för 2020 samt riktvärden för boendekostnader för år 2020.

Beskrivning av ärendet

Sveriges regering fastställer riksnormen varje år på grundval av officiella prisundersökningar av olika hushållstypers baskonsumtion. Denna beslutas sedan av kommunfullmäktige. Riksnormen är uppdelad i olika poster där Göteborg valt att kostnadsätta dessa poster som stöd i handläggningen och som exempel för den enskilde om rimlighet i de olika kostnadsposterna.

Göteborgs Stad har sedan tidigare beslutat använda Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittskostnad för Storgöteborg som vägledning för skälig boendekostnad. I bilaga 1 framgår Försäkringskassans normer för genomsnittlig boendekostnad samt förändring mellan åren 2019 och 2020 som gäller från 2020-01-01. En anpassning till försäkringskassans föreskrifter har skett genom att genomsnittlig boendekostnad för barnfamiljer med mer än två barn inte anges som totalvärde utan varje barn utöver två kan medräknas med rekommenderat belopp. Försäkringskassans uppräknings av genomsnittskostnaden är något högre än den hyreshöjning som i övrigt har räknats med i ärendet.

I bilaga 2 redovisas de riksnormsbelopp som föreslås gälla under 2020, inklusive fördelningen av delposter. I bilaga 3 redovisas förslag till beräkning av normen för lägre försörjningsstöd för 2018.

Försäkringskassans föreskrifter (FKFS 2017:15) i sin helhet, om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad för år 2020 återfinns i bilaga 4.

Stadsledningskontorets bedömning

Stadsledningskontorets bedömning är att riksnorm för beräkning av försörjningsstöd och riktvärden för boendekostnader för år 2020 i enlighet med bilaga 1-4 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande godkänns.

Lisbeth Nilsson

Direktör

Eva Hessman

Stadsdirektör

Bilaga 1

Försäkringskassans genomsnittliga boendekostnader/per månad år 2020 respektive år 2019

Storgöteborg 2020	Storgöteborg 2019
1 - 2 vuxna 6 225	1 - 2 vuxna 6 075
1 - 2 vuxna och 1 barn 7 350	1 - 2 vuxna och 1 barn 7 150
1 - 2 vuxna och 2 barn 9 525	1 - 2 vuxna och 2 barn 9 175
1 - 2 vuxna och fler än 2 barn 9 525	1 - 2 vuxna och fler än 2 barn 9 175
+ 2 175 per barn utöver 2*	+ 2 025 per barn utöver 2

*I Göteborgs Stads riktlinjer angående ekonomiskt bistånd anges att en individuell prövning görs för stora barnfamiljer med fler än 2 barn. Summan per barn utöver två påräknas därför inte automatiskt utan ger en vägledning vid biståndsbeslut.

Försäkringskassans föreskrifter (FKFS 2019:3), i sin helhet, för genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad för år 2020 återfinns i bilaga 4.

Bilaga 2

Riksnormen för försörjningsstöd 2020

Personliga kostnader

	0 år	1-2 år	3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	19-20 år	ensamstående	sammanboende
utan lunch 5 dagar	2040	2230	1980	2160						
med lunch 5 dagar	2170	2430	2160	2430	3050	3510	3950	3980	3150	5680

Riksnormen för försörjningsstöd 2020 inklusive delposter hemmaboende barn ungdom

	0 år	1-2 år	3 år	4-6 år	7-10 år	11-14 år	15-18 år	19-20 år
livsmedel ej lunch	685	732	818	917				
Livsmedel alla måltider	815	932	999	1187	1409	1630	1953	1961
Kläder/skor	510	622	642	673	693	744	785	845
Fritid/lek	92	224	234	377	744	846	866	799
Hygien	662	560	194	102	112	198	255	275
Barn/ungdomsförsäkring	92	92	92	92	92	92	92	
	2170	2430	2160	2430	3050	3510	3950	3980

Riksnormen för försörjningsstöd 2020 inklusive delposter för vuxna

Vuxna	ensamstående	sammanboende
Livsmedel alla måltider	1825	3051
Kläder/skor	591	1182
Fritid/lek	459	846
Hygien	275	601
	3150	5680

Gemensamma hushållskostnader

1 person	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.
1010	1120	1410	1600	1850	2090	2260

Norm för lägre försörjningsstöd 2020

Försörjningsstöd lägre nivå

Om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl kan försörjningsstöd beräknas till en lägre nivå; exempelvis om den enskilde inte har vissa kostnader för poster som ingår i riksnormen eller dessa är lägre än riksnormen.

I Socialstyrelsens publikation/2013 ”*Ekonomiskt bistånd – Handbok för socialtjänsten*” anges:

Socialnämnden bör beräkna kostnaderna enligt riksnormen till en lägre nivå bl.a.

- *om den enskilde hamnat i en akut nödsituation och endast behöver tillfälligt ekonomiskt bistånd för att få möjlighet att reda upp den eller*
- *om den enskilde inte har vissa kostnader för poster som ingår i riksnormen eller dessa är lägre än riksnormen, t.ex. under vistelse i heldygnsvård.*

I båda fallen är det en förutsättning att den enskilde har reducerade eller inga kostnader för behovsposten ifråga. Den som till exempel saknar abonnemang för telefon eller tidning kan ändå ha kostnader för dessa behov, och det behöver normalt inte innebära att försörjningsstödet beräknas till en lägre nivå.

En lägre nivå kan även gälla situationer då den enskilde uppenbart inte använder biståndet till vad det är avsett för (prop. 1996/97:124 s. 170).

Hemlösheten medför oftast en kringflackande tillvaro. Detta kan leda till större kostnader för boendet, även i de fall boendet har en låg standard, till exempel vandrarhem och husvagnsboende. Det kan i vissa fall vara motiverat att lägga till kostnader för nyttjande av bekvämligheter som ingår i ett normalt boende. Den kringflackande tillvaron kan också leda till fördyrade matkostnader.

Utifrån Socialstyrelsens skrivelse ovan föreslår stadsledningskontoret två vägledande grundnormer för lägre försörjningsstöd. En individuell prövning som tillförsäkrar den enskilde en skälig levnadsnivå ska alltid ligga till grund för biståndsbeslut varför posterna nedan kan utgå, alternativt kan utgiftsposter tillkomma.

Månadsnorm vid vistelse på behandlingshem/heldygnsvård

Fritid	450
Hygien	268
Tidningar/Telefon	660
Summa per månad	1 378

Om klädinköp inte bekostas/faktureras av behandlingshemmet görs individuella biståndsbeslut. Riksnormsbelopp för klädinköp är 480:-/månad vilket då kan påräknas ovanstående summa.

Månadsnorm i öppenvård där den enskilde inte har kostnader för mat och bostad

Kläder/skor	480
Fritid	530
Hygien	280
Tidningar/telefon	677
Summa per månad	1 967

Bistånd till lokala resor kan i många fall också anses vara nödvändigt för att den enskilde ska tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Den högre fritidsnormen anses vara del av stöd till behandlingen.

Försäkringskassans författningssamling ISSN 1652-8735

FKFS 2019:3

Utkom från trycket den 29 november 2019

Försäkringskassans föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad för år 2020 beslutade den 25 november 2019.

Försäkringskassan föreskriver följande med stöd av 13 kap. 1 § 1 förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspiktiga och 4 § 4 bostadsbidragsförordningen (1993:739).

1 § Denna författning tillämpas vid beräkning av bostadskostnad i samband med bestämmande av 1. familjebidrag i form av bostadsbidrag enligt förordningen (1995:239) om förmåner till totalförsvarspiktiga, 2. bostadsbidrag enligt 93-98 kap. socialförsäkringsbalken.

2 § Bostadskostnaden enligt 3 och 4 §§ Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1995:10) om familjebidrag anses som skälig om den inte överstiger följande belopp. Högsta godtagbara kostnad kronor per månad

Storstockholm

1–2 vuxna 9 250

1–2 vuxna och 1 barn 11 400

1–2 vuxna och 2 barn 14 250

1–2 vuxna och 3 barn 17 525

1–2 vuxna och fler än 3 barn 17 525 + 2 850 per barn utöver 3

Storgöteborg

1–2 vuxna 8 925

1–2 vuxna och 1 barn 10 750

1–2 vuxna och 2 barn 13 250

1–2 vuxna och 3 barn 16 975

1–2 vuxna och fler än 3 barn 16 975 + 2500 per barn utöver 3

Stormalmö

1–2 vuxna 8 450

1–2 vuxna och 1 barn 10 250

1–2 vuxna och 2 barn 12 975

1–2 vuxna och 3 barn 16 000

1–2 vuxna och fler än 3 barn 16000 + 2725 per barn utöver 3

Kommuner med fler än 75 000 invånare

1–2 vuxna 8 250

1–2 vuxna och 1 barn 10 250

1–2 vuxna och 2 barn 12 925

1–2 vuxna och 3 barn 15 700

1–2 vuxna och fler än 3 barn 15700 + 2675 per barn utöver 3

Övriga kommuner

1–2 vuxna 7 700

1–2 vuxna och 1 barn 9 175

1–2 vuxna och 2 barn 11 500

1–2 vuxna och 3 barn 14 075

1–2 vuxna och fler än 3 barn 14075 + 2325 per barn utöver 3

3 § Bostadskostnaden bestäms

1. som den totalförsvarspliktiges andel i föräldrarnas bostadskostnad enligt 7 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1995:10) om familjebidrag och

2. enligt 19 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:9) om beräkning av bostadskostnad i ärenden om bostadsbidrag och familjebidrag i form av bostadsbidrag med stöd av följande belopp.

Genomsnittlig kostnad per månad

Storstockholm

1–2 vuxna 6 700

1–2 vuxna och 1 barn 8 150

1–2 vuxna och 2 barn 10 375

1–2 vuxna och fler än 2 barn 10375 + 2225 per barn utöver 2

Storgöteborg

1–2 vuxna 6 225

1–2 vuxna och 1 barn 7 350

1–2 vuxna och 2 barn 9 525

1–2 vuxna och fler än 2 barn 9525 + 2175 per barn utöver 2

Stormalmö

1–2 vuxna 6 325

1–2 vuxna och 1 barn 7 800

1–2 vuxna och 2 barn 9 525

1–2 vuxna och fler än 2 barn 9525 + 1725 per barn utöver 2

Kommuner med fler än 75 000 invånare

1–2 vuxna 5 900

1–2 vuxna och 1 barn 7 250

1–2 vuxna och 2 barn 9 100

1–2 vuxna och fler än 2 barn 9100 + 1850 per barn utöver 2

Övriga kommuner

1–2 vuxna 5 125

1–2 vuxna och 1 barn 6 450

1–2 vuxna och 2 barn 8 050

1–2 vuxna och fler än 2 barn 8050 + 1600 per barn utöver 2

Storstockholm omfattar följande kommuner: Stockholm, Botkyrka, Danderyd, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nykvarn, Nynäshamn, Salem, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Södertälje, Tyresö, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

Storgöteborg omfattar följande kommuner: Göteborg, Ale, Alingsås, Härryda, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

Stormalmö omfattar följande kommuner: Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Malmö, Skurup, Staffanstorps, Svedala, Trelleborg och Vellinge.

Denna författning träder i kraft den 9 december 2019 och tillämpas på bostadskostnad som avser tid från och med 1 januari 2020.

FÖRSÄKRINGSKASSAN

NILS ÖBERG

Mikael Westberg